

заедно с конете, изпращат под стража в Стара Загора. За излежаване на присъда за кражба на коне на 19 декември 1929 г. в Старозагорския затвор влизат българските цигани: решетарите Кочанко Мерджанов на 42 г. и Тодор Николов на 22 г., осъдени на „три години строг тъмничен затвор” и гребенарите Марко Стойков (Санди Марков) на 22 г. и Никола Огнянов Митев на 21 г. – на „две години строг тъмничен затвор”. Търговецът на добитък Демир Еминов Юсеинов от Стара Загора, на 50 г., от 12 юни 1931 г. започва да изтърпява наказание от 1 г., 7 мес. и 15 дни за кражба на кобила. През 1936 г., тъй като се движи из цялото царство, се издирва за изтърпяване на присъда също за кражба на коне циганинът чергар Вълчо Стоянов Димитров, живущ в с. Гурково, Новозагорско. За присвояване на два коня и две кобили в Карнобатско през януари 1939 г. се дирят Чаню Чанков (35 г.) и Заю Благоев (40-43 г.), цигани гребенари от чирпанските села (ТДА Сливен, ф.37-к, оп.1, а.е.62, л.4-6; ф.16-к, оп.1, а.е.106, л.129; ТДА Стара Загора, ф.759-к, оп.1, а.е.8, л.11-12, 161; ф.86-к, оп.1, а.е.8, л.102).

Дори и най-общ поглед върху криминалната статистика, престъпните деяния и осъдените лица дава информация за закононарушенията сред циганите в Царство България и взетите мерки спрямо тях.

В периода 1889-1908 г. от 102 490 постъпили затворници в окръжните затвори, 5779 души или 5,6% са цигани. Като брой са на трето място след българи и турци. Според криминалната статистика през 1910 г. от осъдените и условно осъдените лица по народност, циганите дават най-голяма престъпност сред мъжете – 438 на 100 000 души. След тях се нареждат българите, румънците, помаците, евреите, турците, арменците. При жените отново най-висок е коефициентът сред циганите. В периода 1910-1912 г. се осъждат 349 цигани. По престъпност те са на първо място – 285 на 100 000 души, следват българите – 214, румънците – 200 и т.н. Рязко увеличение на закононарушенията се наблюдава в условията на криза, по време и след войни. През 1920-1921 г. осъдените цигани са 396 души. По престъпност циганите са 402 на 100 000 души, арменците – 252, българите – 242 и т.н. По това време престъпленията у циганите се увеличават с една трета, у арменците – почти двойно, а у българите с една осма. През 1937 г. осъдените цигани са 1154 мъже и 209 жени, през следващата година данните са – 834 мъже и 193 жени. Най-много издадени присъди са за престъпления против имота – през 1938 г. това са на 70,7% от мъжете и на 72% от жените (Статистически годишник 1909: 493; Криминална статистика 1913: 8; Георгиев 1925: 87; Статистически годишник 1939: 758-759).

Циганските кражби в домовете са из цялата страна. Иван Костов, циганин бакърджия, на 15 август 1939 г., заедно с брат си Марин, откриват от жилището на Иван Костов от с. Ресен, Великотърновско